

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sivistystoimi

1. Miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty?

Sivistystoimiala noudattaa asiakokonaisuuden osalta ylempien toimielimien antamia ohjeita. Sisäinen valvonta ja sen toteutuminen on käsitelty toimialatasoisesti sivistyslautakunnassa toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen yhteydessä. Riskien arviointi ja raportointi on toteutettu talouden osavuosisikatsauksen yhteydessä sekä toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen yhteydessä. Raportoinnissa on arvioitu riskin todentumisen ja kuvattu hallintatoimenpiteet.

2. Onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella?

Toimialan suorittamassa sisäisessä valvonnassa hyvinvointialueelle kohdentuvassa iltapäivätoiminnan laskutuksessa on havaittu laatupoikkeamaa. Prosessivirhe on oikaistu. Raitti-kokonaisuutta on seurattu säännöllisesti sisäilmatyöryhmässä sekä vuokranantajan ja vuokralaisen välisessä vuokrasopimuksen mukaisessa työryhmässä. Virallisia reklamaatioita tehtiin jo ennen tilojen sulkemispäätöstä. Muutoin ei ole havaittu olemassa olevan tiedon perusteella merkittäviä puutteita.

3. Miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Viite edellinen sisäisen valvonnan raportti: rikosrekisteriotteen näyttäminen työnantajalle merkitään HR-järjestelmään, siihen varattuun kohtaan. Käytänne on sovittu. Tämä on toteutunut mutta vaatii muistuttelua. Edellinen sisäinen valvonnan raportti: Pienryhmäopetuksen osalta kustannuksia ryhdytään seuraamaan kustannuspaikka- /tunnistetasoisesti. Tämä on toteutunut. Edellinen sisäisen valvonnan raportti: Sisäisen valvonnan osalta tulee järjestää kaupunkitasoisesti perehdytystä ja koulutusta mm. yhteisistä menettelytapoista. Sisäisestä valvonnasta tulisi valmistella kaupunkitasoinen vuosikello. Tämä ei ole toteutunut. Koulutus oli peruuntunut. Yksinkertainen ja helposti hallittava valvontasuunnitelma olisi tarpeen. Iltapäivätoiminnan laskutuksen vastuuhenkilöjärjestelyt on sovittu. Raitin osalta ratkaisut / tilojen käyttöönottamisen osalta tätä arviointia tehtäessä (2/2026) työpaikkaselvitys on keskeneräinen. Valvontatoimet toteutetaan sen mukaisesti.

4. Hallinto- ja johtamistapa (eettiset periaatteet, säännöt, ohjeet, toimivallan jako)

Sivistystoimialalla noudatetaan kaupungin sääntöjä ja ohjeita: Hallintosääntö, jämsäläistä hyvinvointia -työ- hyvinvoinnin ja työsuojelun toimintaohjelma, vastuullinen työkäyttäytyminen, erilaiset yhteiset henkilöstö- ohjeet, perehdytysohje, hyvä hallinto ja johtamistapa Jämsän kaupunkikonsernissa, talousarvio, konsernipal- velujohtajan ohjeet, palkkio- matkustusääntö, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, sisäisen val- vonnan ja riskienhallinnan ohje, varhaiskasvatussuunnitelma, esiopetussuunnitelma, perusopetuksen ope- tussuunnitelma, lukiokoulutuksen opetussuunnitelma, oppilaitosten lukuvuosisuunnitelmat, taiteen opetus- suunnitelma, ylioppilastutkintolautakunnan määräykset ja ohjeet, opiskeluhuollon suunnitelmat, lääkehoito- suunnitelmat, kirjaston palvelulupaus, turvallisuussuunnitelmat.

Hallintosäännössä on määritelty toimivallan jako. Hallintopäätöksiin kirjataan, mihin toimivaltaan ja lainsää- däntöön päätös perustuu. Hallintosääntöön on tehty muutoksia vuoden 2025 aikana.

5. Riskienhallinta (tunnistus, analysointi, hallinta, dokumentointi)

Riskienarviointi valmistellaan osana talousarviota. Riskien toteutuminen arvioidaan osavuosikatsauksen sekä toiminta- ja tilinpäätöksen yhteydessä. Raportoinnin yhteydessä arvioidaan riskien toteutuminen ja hallinta- toimenpiteet. Nämä käyvät ilmi raportista. Vuoden 2025 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen yhteydessä riskienarviointi ja hallinta on kuvattu omana osionaan.

6. Valvontatoimenpiteet (mm. erilaiset kontrollit, suojaukset, sopimusten hallinta),

Sopimusten hallinta toteutuu asianhallintajärjestelmän kautta. Sivistyslautakunta hyväksyy keskeiset sopi- mukset. Esihenkilö määrittää käyttöoikeudet erilaisiin järjestelmiin ja hallintosihteeri yksittäisen käsittelyssä olevan asian osalta asianhallintajärjestelmään. Esihenkilö huolehtii työ- ja virkasuhteen alkutoimenpiteet, keskeytykset ja päättymiset HR-järjestelmään. Laskujen tarkastajista ja hyväksyjistä tehdään viranhaltijapää- tös. Laskujen hyväksyjät vastaavat laskujen oikeellisuudesta. Koulujen rehtorit vastaavat opetushenkilöstön palkanmaksun perusteiden oikeellisuudesta. Koulutukset haetaan ja hyväksytään HR-järjestelmässä.

7. Tieto ja tiedonvälitys (avoimuus ja hyvä tiedonhallintatapa, raportointi, viestintä, esim. merkittävät ris- kit)

Tieto ja tiedonvälitys (avoimuus ja hyvä tiedonhallintatapa, raportointi, viestintä, esim. merkittävät riskit)

Tietoja säilytetään, välitetään ja käytetään oikeaoppisesti ja hyvän hallintotavan mukaisesti riittävällä suo- jauksella. Daisyn ja Wilman ohjeistusta arvioidaan ja tarvittaessa tarkennetaan.

Merkittävät riskit raportoidaan sivistyslautakunnan kautta kaupunginhallitukselle. Sivistystoimiala tiedottaa avoimesti ja aktiivisesti toiminnastaan ja sivistyslautakunnan tekemistä päätöksistä. Myös yksittäisten viranhaltijoiden päätöksistä tiedotetaan aktiivisesti silloin, kun päätöksellä on yleistä merkitystä. Viranhaltijapäätökset julkaistaan, mikäli ne eivät ole salaisia. Koko kaupunkiorganisaatiossa osaamisen vahvistamista tarvitaan kriisiviestinnästä.

Sivistyslautakunta käsittelee vuoden ensimmäisessä kokouksessa salassapitoa koskevat periaatteet ja velvoittaa tulosalueita ja -yksiköitä toimimaan samoin. Kaupunkiorganisaatiossa on käytössä myös turvasähköpostijärjestelmä. Kaikissa kaupungin yksiköissä otetaan käyttöön turvatulostus v. 2026 alusta alkaen.

8. Seuranta (ml. arviointi, kehittämistoimenpiteiden tuloksellisuus).

Tässä raportoinnissa on arvioitu edellisessä raportissa esiin nostettujen kehittämiskohteiden tilanne.

Riskienhallinta on edelleen kehittyvä kokonaisuus. Ennakointi ja hyvän hallintotavan noudattaminen vähentävät riskien mahdollisuutta.

9. Kunnanvaltuuston hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja kunnanhallituksen niiden soveltamiseksi antamat tarkemmat ohjeet ja niiden noudattaminen

Jämsän kaupungissa ja kaupunkikonsernissa on sisäisen riskienhallinnan perusteet. Tämän lisäksi on sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje. Kaupunginhallituksen antamissa talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa annetaan määräykset asiasta. Sivistystoimiala noudattaa näitä määräyksiä ja ohjeita. Muutoin tässä kohdassa viitataan kysymyksen 3 vastaukseen.

10. Riskienhallinnan ja seurannan selkeä vastuutus ja asiantuntemuksen riittävyys

Tulosaluejohtajat vastaavat tulosalueensa riskienhallinnasta ja seurannasta. Sivistystoimenjohtaja vastaa toimialan riskienhallinnasta ja seurannasta. Riskienhallinta ja seuranta käsitellään sivistyslautakunnassa annettujen ohjeiden mukaisesti.

Kaupunkitasoisesta riskienhallinnan koulutuksesta on jo aikaa, joten osaamisen päivittäminen olisi ajankohtaista. Lisäksi viitataan kysymyksen 3 vastaukseen.

11. Kunnan riskienkartoituksen ajantasaisuus ja kattavuus

Riskienarviointi tehdään talousarvion yhteydessä. V. 2025 riskit on luokiteltu seuraavasti: 1) talousarvion ja

talousohjelman toteutuminen 2) ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus ja sitoutuminen 3) arjen turvallisuus ja puutteet varautumisessa. Riskit arvioidaan vaikutusten ja todennäköisyyden perusteella. Tämä toteutetaan ja raportoidaan talouden osavuositarkastuksen yhteydessä ja siinä kuvataan hallintatoimenpiteet.

Riskitaso on muuttunut v. 2025 osavuositarkastuksessa tehdyn arvioinnin perusteella. Osavuositarkastuksessa riskien vaikutusta on alennettu tehtyjen toimenpiteiden perusteella talousriskissä ja arjen turvallisuusriskissä. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen yhteydessä asia arvioidaan ja raportoidaan.

12. Merkittävimpien riskien ja niiden hallitsemiseksi tehtävien toimien dokumentointi, seuranta- ja raportointikäytännöt sekä niiden toteutuminen, onnistuminen toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa

Riskiarvioinnin yhteydessä kuvataan riskien todentumista ja hallintatoimenpiteitä. Näillä toimenpiteillä voidaan arvioida, että dokumentointi on suoritettu hyväksyttävällä tavalla.